

2011-11-15

Dnr 43-2010:4949

Göteborgs kommun
Stadsdelsnämnden Centrum
centrum@centrum.goteborg.se
Rektorn vid Landalaskolan
zandra.gustafsson@centrum.goteborg.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Landalaskolan
i Göteborg kommun, stadsdelen Centrum

Tillsyn vid Landalaskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborg kommun, stadsdelen Centrum, under åren 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Landalaskolan besöktes av Skolinspektionen den 8 september 2011.

Landalaskolan har tidigare varit en skola för barn i förskoleklass upp till årskurs 2. Men sedan läsåret 2010/11 har skolan även elever i årskurs 3. Läsåret 2010/11 gick 20 elever i årskurs 3 på skolan. 18 elever nådde kunskapsmålen svenska och matematik, det vill säga 90 procent. Hur resultaten ser ut i övriga ämnen framgår inte. Idag sker endast ett uppföljnings- och utvärderingsarbete i matematik, svenska, samhälls- och naturorienterande ämnen. Resultaten i övriga ämnen som eleverna undervisas i följs inte upp. Skolans lärare och rektor måste i högre utsträckning ta ansvar för elevernas resultat genom att kontinuerligt följa upp och utvärdera elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i. Det saknas redovisningar av måluppfyllelse avseende kunskapsresultat i skolans kvalitetsredovisning. Därmed saknas underlag för att utifrån uppnådda mål utveckla verksamheten.

Skolan har ett omfattande arbete inom ramen för att ge särskilt stöd. Dock behöver elevhälsans roll i utredningsarbetet stärkas.

Landala skolan bedriver ett kontinuerligt värdegrundsarbete. Dock behöver skolan bli bättre på att dokumentera resultaten av sitt arbete. Den årliga plan mot diskriminering och kränkande behandling som finns på skolan gäller för förskoleklass, fritidshem och skola men behoven i de enskilda verksamheterna är inte synligt.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Landalaskolan i Göteborg kommun, stadsdelen Centrum, måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den **15 februari 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Vid Landalaskolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Skolan har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen).
- Det finns en plan mot kränkande behandling för varje skolenhet som för varje enskild verksamhet anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektor fattar beslut om särskild undervisningsgrupp enligt författningarnas krav (3 kap. 11 § och 28 kap. 16 § skollagen).
- Skolan har rutiner för hur samråd med elevhälsan ska ske då en elevs behov utreds (3 kap. 8 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med att bedömma.

I detta ingår att:

- Lärarna regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav (Lgr 11, 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § första stycket skollagen).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Under läsåret 2009/10 hade skolan inga elever som gick i årskurs 3. Läsåret 2010/11 gick 20 elever i årskurs 3 på skolan. 18 elever nådde kunskapsmålen svenska och matematik, det vill säga 90 procent. Skolans lärare och rektor följer inte upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Därmed är det svårt att få en bild av skolans samlade kunskapsresultat. Se vidare i avsnittet Ledarskap och pedagogisk utveckling.

Enligt lärare och rektor utvärderar skolan årligen värdegrundsarbetets insatser och resultat. Av skolans dokument framgår att verksamheten ofta beskrivs av vårdnadshavare som familjär. Enligt personal och rektor råder ett klimat där alla känner alla och lite av den lilla skolan med det stora hjärtat och engagemanget. Kränkningar förekommer men de hanteras genom utredningar och dokumentering. Årligen genomför skolan en trivselenkät. Sammanställning av enkätresultaten sker först av rektor och sedan av likabehandlingsteam för att se hur det ser ut för enskild elev, klassvis samt på hela skolan. Enligt skolans lärare visar resultaten att det finns miljöer där elever känner sig otrygga. I övrigt är det svårt att av skolans dokument utläsa resultaten av skolans värdegrundsbete. I kvalitetsredovisningen under rubriken måluppfyllelse redovisas mer en beskrivning av vad skolan har gjort. De elever som Skolinspektionen samtalat med är positiva till skolklimatet. De uppger att de är trygga och att de trivs i skolan. Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå goda resultat pekar Skolinspektionen i detta beslut på ett antal områden där författningarna inte följs.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Vid Landalaskolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Vidare framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Vid intervjuer med rektor och lärare framkommer att Landalaskolan ännu inte har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.

Skolinspektionen har tagit del av dokumentet "Årlig plan mot diskriminering och kränkande särbehandling". Av den inledande texten i dokumentet framgår att planen är tillämplig på samtliga verksamheter vid skolan, det vill säga förskoleklass, grundskola och fritidshem. Men behov och rutiner för de olika verksamheterna är inte tydliggjort. I planen finns dessutom ingen redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts.

Av utredningen framgår att Landalaskolan behöver stärka sitt arbete med trygghet och studiero. I detta arbete ingår att säkerställa att det finns rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen. Landalaskolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav då den omfattar flera olika verksamheter utan att det tydligt framgår vad som gäller varje särskild verksamhet. Dessutom saknas redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen och 6 kap. 10 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Vid utredning sker inte samråd med elevhälsan.

Rektor fattar inte beslut om enskild undervisning, särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång enligt författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare framgår att beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp.

I intervjuer med rektorn och lärare har det framkommit att rutiner saknas för att samråda med elevhälsan vid utredning av en elevs eventuella behov av särskilt stöd. Elev-

hälsan finns endast med i vissa utredningar eller så kopplas de in efter det att elevens behov av särskilt stöd konstaterats.

Av insända beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp från vårterminen 2011 kan konstateras att överklagandehänvisning saknas. Skolinspektionen har vid intervju med skolans rektor fått klarhet i att dessa rutiner saknas.

Av utredningen framgår att Landalaskolan måste säkerställa att rutiner finns för samråd med elevhälsan i samband med att en elevs behov utreds. Därutöver måste beslut om placering i särskild undervisningsgrupp innehålla information om hur beslutet kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas från och med 1 juli 2011 i det åtgärdsprogram som ska upprättas då en elev ska ges särskilt stöd. Landalaskolan uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

3 kap. 8 och 11 §§ samt 28 kap. 16 § skollagen.

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Motivering:

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Vid intervjuer med rektor och lärare framkommer att lärarna inte följer upp och utvärderar elevernas kunskaper i samtliga de ämnen som eleverna får undervisning i. De ämnen som utvärderas är matematik, svenska, samhälls- och naturorienterande ämnen. Ett systematiskt uppföljnings- och utvärderingsarbete sker inte i engelska, idrott och hälsa samt bild. Även de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av i de individuella utvecklingsplanerna verifierar denna bild.

Av utredningen framgår att lärarna inte följer läroplanens krav på att utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Detta eftersom lärarna inte följer upp och redovisar elevernas kunskaper i samtliga ämnen eleverna får undervisning i. Därmed får inte vårdnadshavare och elever information om kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen. Landalaskolan uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

Lgr 11, 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Av skollagen följer att sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Som nämndes i avsnittet Måluppfyllelse och under bedömningsområde Bedömning och betygsättning följer inte Landalaskolans lärare upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Därmed finns brister i skolans kvalitetsarbete som får till följd att varken lärare eller rektor i alla avseenden kan utveckla verksamheten. I skolans senaste kvalitetsredovisning finns ingen redovisning av kunskapsuppdraget.

Av utredningen framgår därmed att det finns brister i arbetet med utvecklingen av utbildningen. Till exempel saknas redovisningar av måluppfyllelse avseende kunskapsresultat i skolans kvalitetsredovisning. Därmed saknas underlag för att utifrån uppnådda mål utveckla verksamheten. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4 § första stycket skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Landalaskolan

Landalaskolan ligger vid Kapellplatsen och Landala Torg i centrala Göteborg. Skolan har 94 barn från förskoleklass och upp till årskurs 3, två grupper med barn i behov av särskilt stöd, samt fritidshem. Skolans personal arbetar i arbetslag bestående av lärare, förskollärare, fritidspedagoger och assistenter.

I ärendets slutliga handläggning har juristen Magnus Jonasson och undervisningsrådet Erik Bergeå deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Anna Wide
Undervisningsråd/ föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning kommunen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Kommunens förskoleverksamhet respektive verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning. Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen. Företrädare för kommunen ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).